

CIEŚNINA MALAKKA W POLITYCE INDII WOBEC OCEANU INDYJSKIEGO

Republika Indii od lat pozostaje jedną z najbardziej wpływowych potęg polityczno-ekonomiczno-wojskowych na kontynencie azjatyckim. Biorąc pod uwagę liczbę ludności tego państwa (prawie miliard dwieście milionów obywateli¹), silną i nieustannie rozwijającą się gospodarkę (PKB pod względem parytetu siły nabywczej w roku 2011 wynosiło cztery i pół biliona dolarów²), a także rozmiar i potęgę sił zbrojnych (milion trzysta tysięcy żołnierzy oraz roczne wydatki zbrojeniowe na poziomie ponad trzydziestu sześciu miliardów dolarów³), oczywistym staje się fakt ogromnego wpływu New Delhi na wydarzenia mające miejsce w regionie.

Przez lata Indie koncentrowały swe wysiłki polityczne, wraz z towarzyszącymi im działaniami militarnymi, na utrzymywaniu pozycji mocarstwa lądowego. Od chwili uzyskania niepodległości w roku 1947, New Delhi dokładało wszelkich starań, aby zabezpieczać swe interesy oraz chronić zagrożone przez sąsiadów zarówno z Północy (Chiny) jak z Zachodu (Pakistan) tereny. O słuszności takiego a nie innego podejścia świadczy fakt napiętych relacji politycznych i wojskowych zarówno z Pekinem, jak i Islamabadem. Nierzadko ich podłożem bywały nierozwiązane sporne kwestie wytyczenia granic państwowych, które z czasem ewoluowały z serią mniejszych lub większych potyczek, a także regularnych wojen z obydwoma podmiotami.

Za przykład służy upokarzająca przegrana w konflikcie granicznym z Chińską Republiką Ludową z roku 1962, a także trzy pełnowymiarowe wojny z Pakistanem z lat 1947, 1965 oraz 1971 (nie licząc starcia o mniejszej skali intensyfikacji z roku 1999, tzw. wojny kargilskiej). Wszystkie te konflikty dowiodły w przeszłości, iż kluczem do skutecznej ochrony narodowych interesów jest prowadzenie rozsądnej i twardej polityki względem regionu, m.in. poprzez zabezpieczanie granic na obydwu zagrożonych odcinkach oraz utrzymywanie silnych i licznych elementów wojsk lądowych.

W ostatnich dwóch dekadach podgląd ten zaczął jednak ulegać systematycznym przemianom. Zintensyfikowane one zostały wydarzeniami na arenie geopolitycznej, zachodzącymi w skutek zakończenia działań zimnowojennych oraz rozpadu Związku Sowieckiego. Ośrodki decyzyjne w New Delhi zaczęły zdawać sobie sprawę z faktu, iż kraj nie może ograniczać prowadzonej przez siebie polityki jedynie do lądowego teatru działań. Swoiste zamknięcie się na świat, poprzez

¹ CIA Factbook, <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/in.html>>, 4 lutego 2012 r. (dostęp: 4 lutego 2012)

² Tamże.

³ The SIPRI Military Expenditure Database, Stockholm International Peace Research Institute, <<http://milexdata.sipri.org/result.php4>>, 4 lutego 2012 r. (dostęp: 4 lutego 2012).

implementowanie tzw. indyjskiej Doktryny Monroe i ograniczenie skali udziału czynnika morskiego w indyjskiej polityce zagranicznej, już bowiem w przeszłości okazało się złym rozwiązaniem (czego skutkiem było m.in. poddanie się panowaniu koronie brytyjskiej) i wszystko wskazywało na to, iż w świetle zachodzących zmian należało ostatecznie od niego odstąpić.

Co więcej, systematycznie rosnące znaczenie Oceanu Indyjskiego, będącego z racji położenia geograficznego kraju, niejako docelowym polem działania indyjskiej marynarki wojennej, nakazywało wręcz rozwinięcie morskiego charakteru polityki zagranicznej państwa. Świadczy o tym chociażby systematycznie poszerzająca się skala powiązań handlowych pomiędzy państwami Azji Południowo-Wschodniej, a regionem bogatej w cenne surowce energetyczne Zatoki Perskiej. Ponadto, uwzględniając fakt w mniejszym lub większym stopniu ustabilizowanych granic państwowych na obszarach lądowych, jedynym realnym polem ekspansji politycznej New Delhi był i jest właśnie kierunek morski.

Chiński Smok na morzu

Mającą miejsce w ostatnich latach zmiana układu sił na Oceanie Indyjskim (OI), podyktowana jest wzrostem zainteresowania Chińskiej Republiki Ludowej tym obszarem. Państwo środka stara się zaznaczyć swą obecność na tym basenie poprzez system sojuszy wojskowych zawieranych z mniejszymi podmiotami region. Praktyka ta zaczęła coraz bardziej zagrażać interesom Indii, wymuszając na nich podjęcie prób jej przeciwdziałania.

Jednym z przejawów polityki równoważenia Chin jest większa niż dotychczas projekcja siły militarnej na wschodnich obrzeżach OI. Głównym celem działań New Delhi w tym regionie będzie więc zwiększenie potencjału operacyjnego Dalekowschodniego Dowództwa (DD) marynarki wojennej. Ma to pomóc w uzyskaniu zdolności do kontrolowania żeglugi przez strategiczną z punktu widzenia Chin Cieśninę Malakka. W tym kontekście kluczowe może okazać się wypracowanie oraz utrzymanie dominującej pozycji w stosunku do państw leżących wzdłuż tego akwenu.

W celu realizacji powyższych celów strona indyjska może wykorzystać szereg narzędzi. Do najważniejszych z nich należeć będzie rozbudowa ilościowa i jakościowa wspomnianego już Dowództwa. To z kolei pomoże w projekcji większej siły militarnej w regionie, poprzez tzw. prezentację bandery. Bardzo przydatne może okazać się również nawiązanie współpracy z państwami Cieśnin w kwestii zwiększenia bezpieczeństwa żeglugi oraz eliminacji zagrożeń ze strony piratów i lokalnych ugrupowań terrorystycznych. W dalszej perspektywie kluczowe dla indyjskiej polityki może okazać się również rozciągnięcie wpływów ekonomicznych państwa na cały obszar.

Wobec zmieniających się stale uwarunkowań polityczno-wojskowych w regionie, realizacja polityki Indii uzależniona będzie od wielu, często niezależnych od New Delhi, czynników. Podstawowym warunkiem będzie systematyczne zwiększanie potencjału wojskowego w regionie. Kluczowa dla sprawy okaże się również trwałość sojuszy zawieranych z pozostałymi państwami regionu. Wobec tak zarysowanej strategii działania strony indyjskiej, należy się liczyć z próbą torpedowania tych planów przez Chiny.

Uwarunkowania

Wzrost chińskiej aktywności polityczno-wojskowej w basenie OI, odnotowywany jest od lat. Jest on, przede wszystkim, spowodowany uzależnieniem Pekinu od dostaw surowców energetycznych importowanych z rejonu Zatoki Perskiej. Szacuje się, iż blisko osiemdziesiąt procent chińskiego zapotrzebowania na ropę i gaz ziemny transportowane jest właśnie przez ten obszar⁴.

Najważniejsze dla Chin trasy żeglugowe (SLOC, ang. Sea Lines of Communication) przebiegają od Cieśniny Ormuz aż po Cieśninę Malakka, a następnie wpadają na wody Morza Południowochińskiego. Rozwiązanie to jest dla Pekinu mocno niewygodne, jeżeli weźmie się pod uwagę fakt, iż większa część tej trasy znajduje się na terenach określanych jeszcze do niedawna jako nieformalna strefa wpływów Indii⁵.

Czynnik indyjski stał się powodem, dla którego Pekin stara się zabezpieczyć swoje SLOC rozbudowując system baz morskich i centrów nasłuchowych wzdłuż całego OI. Celem tego nie da się jednak osiągnąć bez naruszenia żywotnych interesów Indii. Dlatego też chińska polityka wobec regionu stała się powodem nieformalnej, lecz przybierającej coraz realniejsze kształty, rywalizacji pomiędzy obydwojema podmiotami.

Jednym z głównych obszarów tej rywalizacji staje się Zatoka Bengalska. Systematycznie rozbudowywane przez Chiny sojusze wojskowe z niemal wszystkimi państwami region, stanowią istotne zagrożenie dla interesów strony indyjskiej. Nowy Delhi obawia się uczynienia z Zatoki „wewnętrznego morza” Chin, kontrolę nad którym sprawuje chińska marynarka wojenna. To z kolei mogłoby doprowadzić do zmniejszenia indyjskich wpływów w tej części Oceanu Indyjskiego i odsłonięcia wschodniej flanki kontynentalnej części kraju. Dlatego też tak istotnym z punktu widzenia Indii jest posiadanie wysuniętego przyczółka wojskowego, który będzie w stanie monitorować i równoważyć wspomnianą przewagę strategiczną Chin w regionie.

Drugim z czynników warunkujących funkcjonowanie DD jest kwestia samej Cieśniny Malakka. Poprzez fakt łączenia Oceanu Indyjskiego z Pacyfikiem, stała się ona jednym z najważniejszych węzłów komunikacyjnych dla międzynarodowego handlu morskiego handlowych. Szacuje się, iż rokrocznie przez jej liczące dziewięćset kilometrów wody przepływa około sześćdziesięciu tysięcy statków transportujących różnego rodzaju dobra⁶.

Dla wielu państw azjatyckich znaczenie Cieśniny jest bezdyskusyjne. Amerykańska państwowa Administracja Informacji Energetycznej zakłada, iż skala zapotrzebowania energetycznego wszystkich państw regionu jest tak duża, iż

⁴ You Ji, *Dealin With the Malacca Strait Dilemma: China's Efforts to Enhance Energy Transportation Security*, EAI Background Brief, nr 329, 2007, s.2

⁵ Pherson J. Christopher, *String of Pearls: Meeting the Challenge of China's Rising Power Across the Asian Litoral*, Strategic Studies Institute, 2006, s. 3

⁶ *World Oil Transit Chokepoints*, [w:] „Country Analysis Brief”, Energy Information Administration, 2011, s. 2

dziennie wodami Cieśniny transportowane jest nawet do czternastu milionów baryłek ropy⁷.

Z kwestią handlu morskiego odbywającego się przez Cieśninę związany jest problem piractwa. Grupy rozbójników grasujące na słabo kontrolowanych wodach okalających wybrzeża Indonezji, Malezji oraz w dalszej kolejności również i Filipin, stanowią duże zagrożenie dla bezpieczeństwa przesyłu surowców energetycznej i innego rodzaju towarów do i z państw Azji Południowo-wschodniej i Wschodniej. W tym kontekście nie można również zapominać o zagrożeniu ze strony miejscowych grup terrorystycznych, które również mogą skutecznie zdestabilizować żeglugę na omawianym akwenie⁸.

Kwestią ogromnej wagi jest więc zapewnienie, częściowej przynajmniej, ochrony transportowcom przekraczającym Cieśninę. Niezbędnym wydaje się więc nie tylko sama obecność czynnika militarnego poszczególnych państw regionu, lecz także umiejętność skutecznej kooperacji pomiędzy zainteresowanymi stronami.

Cele

Ze względu na położenie geograficzne, archipelag Andamanów i Nikobarów może być wykorzystywany do obserwacji żeglugi wzdłuż Cieśniny Malakka. Stąd też tak duży nacisk strony indyjskiej kładziony na rozbudowę znajdującej się na nim infrastruktury obserwacyjnej. Liczne i rozlokowane w strategicznych punktach stacje nasłuchowe, uzupełniane jednostkami zwiadu powietrznego oraz wyciszonymi okrętami podwodnymi, pozwalają na kontrolę ruchu morskiego w regionie i wyłapywanie potencjalnych zagrożeń.

Do takich New Delhi z pewnością zalicza okręty chińskiej MW. Ich monitorowanie pozwoli New Delhi nie tylko na analizowanie posunięć przeciwnika, lecz utrudni też Pekinowi wszelkie próby niezauważonego wprowadzenia na wody OI większej liczby jednostek bojowych. Sama inwigilacja posunięć Chińczyków to jednak zbyt mało, aby skutecznie się im przeciwstawić. Należy również dokonać wyraźnej projekcji własnej siły militarnej. Polega ona na utrzymywaniu odpowiednio dużych sił morskich wraz ze wspierającymi je jednostkami komponentów powietrznego i lądowego. Ich obecność, patrole morskie oraz udział w ewentualnych manewrach jest traktowane jako idealne narzędzie podkreślenia przez Indie własnej obecności w regionie oraz determinacji do obrony kluczowych interesów.

Rozbudowa potencjału operacyjnego DD związana jest również z drugim, mniej upublicznianym, zadaniem, jakie może przed nim stanąć w przyszłości. Ze względu na konfrontacyjny charakter relacji pomiędzy New Delhi i Pekinem, Dowództwo może zostać wykorzystane jako argumenty siłowy w przypadku wyraźnego pogorszenia się stosunków pomiędzy obydwoma podmiotami. W tym celu Indie mogą zdecydować się na wykorzystanie, wspomnianego już, uzależnienia Chin od przepustowości Cieśniny Malakka.

⁷ Tamże.

⁸ Pena Dela Joyce, *Maritime Crime in the Strait of Malacca: Balancing Regional and Extra-Regional Concerns*, Stanford Journal of International Relations, 2009, s. 2.

Ewentualne zablokowanie Cieśniny, bez względu na towarzyszące mu okoliczności, może postawić ChRL w bardzo trudnym położeniu. Brak stałego dopływu tak cennych dla kraju surowców energetycznych, odbije się nie tylko na krajowej gospodarce. Może mieć też negatywne reperkusje w postaci wzrostu wewnętrznych niepokojów społecznych. Takie zjawisko może mieć miejsce zwłaszcza w sytuacji przedłużającej się blokady Cieśniny.

Bardzo ważne w polityce Indii może okazać się wsparcie, bądź też ciche przyzwolenie, ze strony państw regionu, takich jak Indonezja, Malezja, czy Tajlandia. Zławszcza w stosunku do unilateralnych decyzji podejmowanych nie zawsze w oparciu o interes wspomnianych podmiotów.

Aby zrealizować powyższy cel, Indie muszą postarać się o wypracowanie dominującej pozycji politycznej w regionie. Służyć temu może podejmowanie wspólnych, lecz pod przewodnictwem New Delhi, inicjatyw z zakresu bezpieczeństwa żeglugi, zwalczania piractwa, ochrony środowiska, czy rozwoju potencjału obronnego państw regionu. Niezwykle ważna w tej kwestii będzie inicjatywa polityczna oraz tzw. zdolność koalicyjna, rozumiana przez pryzmat umiejętności wygrywania dla siebie sojuszków regionalnych, bez względu na działania (bądź też przeciwdziałania) Chin.

Infrastruktura wojskowa

Realizacja celów indyjskiej polityki oparta będzie na wykorzystaniu szeregu środków. Najważniejszym z nich jest rozbudowa potencjału operacyjnego DD. Na chwilę obecną nie prezentuje się on zbyt okazale. Jeszcze do niedawna Dowództwu podporządkowane było jedynie piętnaście lekkich i średnich okrętów (w tym pierwsza w indyjskich siłach zbrojnych mobilna platforma naprawcza oraz potężny, wążący ponad pięć i pół tysiąca ton okręt desantowy), mała liczba samolotów patrolowych Dornier-228 i helikopterów Mi:8 oraz Chetak, a także brygada żołnierzy składająca się z trzech batalionów piechoty (dwóch armii regularnej oraz jednego armii terytorialnej). Jednostki te okresowo wspierane były stacjonującą na wyspach eskadrą Su-30MKI⁹¹⁰.

Wobec rosnącego zagrożenia ze strony Chin, od kilku lat Dowództwo przechodzi jednak proces modernizacji oraz rozbudowy. Już w realizacji bądź też dopiero na etapie planów jest rozbudowa wszystkich trzech komponentów wchodzących w jego skład. Największą metamorfozę mają przejść lotniska. Celem jest dysponowanie czterema w pełni wyposażonymi lokalizacjami, zdolnymi do przyjmowania każdego rodzaju samolotów, bez względu na porę dnia.

Obiekty w Shipur i Camp Bell poddawane są obecnie zaawansowanym planom remontowym, włączając w to wydłużanie do trzech tysięcy sześciuset metrów pasów startowych. Ponadto, modernizowane są lądowiska dla helikopterów, stacje

⁹*Andaman and Nicobar Command*, Bharat Rakshak, <http://www.bharat-rakshak.com/NAVY/Today/Commands/67-Andaman-And-Nicobar-Command.html>, 20 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

¹⁰ *Andaman and Nicobar to become a major amphibious warfare base*, Daily News&Analysis, http://www.dnaindia.com/india/report_andaman-and-nicobar-to-become-a-major-amphibious-warfare-base_1345123, 28 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

radarowe oraz urządzenia umożliwiające lądowanie i startowanie nocą. Gdy prace remontowe się zakończą, lotniska te uzupełnią operacyjne obiekty w Port Blair i Car Nicobar, a także planowane do wybudowania w Katchul i Hut Bay.

Nowe lotniska, uzupełnione przez system tzw. lotnisk prowizorycznych (w Nyoma, Daulat Beg Oldi i Fuk Che), będą w stanie przyjmować zdecydowanie szerszy zakres samolotów różnego typu. Trzon lotnictwa stanowić będą, wspomniane już Su-30MKI, wobec których istnieją plany utworzenia jednej stałej eskadry. Poza tym, Dowództwo będzie miało do dyspozycji również: myśliwsko-bombowe Jaguary, myśliwskie Dassault Mirage-2000, myśliwce z rodziny MiG, bezzałogowe statki latające (UAV, ang. *Unmanned Aerial Vehicles*), transportowe An-32 oraz samoloty zwiadowcze. Ulepszone zostaną również instalacje radarowe¹¹.

Nie do końca znane są plany rozbudowy komponentu morskiego. Może on zostać wzmocniony przez jednostki takie jak krążowniki lub nawet niszczyciele. Decyzja w tej kwestii jeszcze jednak nie zapadła. W planach jest również przyporządkowanie pewnej liczby cichych okrętów podwodnych o napędzie konwencjonalnym. Wiadomo natomiast, iż poprawione zostaną zdolności desantowe Dowództwa poprzez oddelegowanie mu serii okrętów desantowych LST (ang. *Landing Ship Tank*) i LCU (ang. *Landing Craft Utility*)¹².

Wojska lądowe mają z kolei zostać wzmocnione dodatkowymi trzema batalionami piechoty, w tym batalionem zmotoryzowanym oraz pułkiem artylerii. Do tego doliczyć należy też jednostki wsparcia powietrznego w postaci wyspecjalizowanych bsl. Wzmocnione zostaną też jednostki sił specjalnych, stacjonujących na okrętach¹³.

Prezentacja bandery

Bardzo ważna w przypadku realizacji indyjskiej polityki w regionie będzie również tzw. prezentacja bandery. Polega ona na wyraźnym zaznaczeniu swojej obecności na wodach archipelagu. Przejawia się zazwyczaj w postaci wielonarodowych (ale też i wewnętrznych) manewrów morskich.

Indie od lat starają się wykorzystywać to narzędzie, organizując rokrocznie symulacje działań wojennych, do których zapraszane są poszczególne państwa regionu. W 2010 roku dwukrotnie dochodziło do takich wydarzeń. Raz wespół z jednostkami marynarki wojennej Singapuru. Za drugim razem wraz z przedstawicielami komponentów morskich aż dwunastu państw regionu, w tym wszystkimi krajami leżącymi wzdłuż Cieśniny Malakka¹⁴.

¹¹R. Pandit, *Need to increase military presence in Andamans*, The Times of India, http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2007-03-23/india/27885642_1_andaman-diglipur-port-blair 28 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

¹²R. Pandit, *Strategically-important A&N Command to get a boost*, The Times of India, http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2010-02-06/india/28115911_1_anc-airfield-andamans, 28 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

¹³*Countering China via the Andamans*, NDTV, <http://www.ndtv.com/article/india/countering-china-via-the-andamans-144315?from=home-topstories&cp>, 28 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

¹⁴Vavro Caroline, *Piracy, Terrorism and the Balance of Power in the Malacca Strait*, [w:]

W styczniu bieżącego roku miała miejsce kolejna edycja wielonarodowych morskich gier wojennych pod kryptonimem „Milan”. Organizowane od roku 1995 wydarzenie skupia wokół siebie elementy komponentów morskich większości państw regionu Azji Południowej i Południowo-Wschodniej. W tym roku udział w manewrach biorą przedstawiciele aż czternastu państw, w tym Australii, Bangladeszu, Tajlandii, Indonezji, Sri Lanki, Malezji oraz Malediwów. W grupie krajów niezaproszonych do udziału, co jest bardzo symboliczne, znalazły się Pakistan oraz ChRL¹⁵.

Dowództwo stara się też nieustannie rozwijać własne zdolności operacyjne, które również służą podkreśleniu swojego zaangażowania w sytuację w regionie. Wspólne manewry jednostek wszystkich trzech komponentów rozlokowanych na archipelagu, wraz z oddziałami straży przybrzeżnej, przeprowadzały tego typu ćwiczenia dosyć systematycznie, w rocznych i dwurocznych odstępach czasu.

Stale rozwijany jest również potencjał jednostek sił specjalnych, które nierzadko organizują własne manewry. Duży nacisk kładziony jest na ćwiczenie operacji atakowania infrastruktury portowej przeciwnika, desantu na wrogie okręty oraz odbijania zakładników. Zdarza się, iż jednostki specjalne wspólnie z oddziałami desantowymi, symulują operacje zajmowania wrogich plaż, ustanawiania na nich przyczółków oraz dalszego wdzierania się w głąb terenów kontrolowanych przez nieprzyjaciela¹⁶.

Regionalne bezpieczeństwo

Indie bardzo skutecznie zdają się rozgrywać również kwestie związane z bezpieczeństwem wzdłuż Cieśniny. Grasujące bandy piratów, regionalne organizacje terrorystyczne oraz handlarze bronią, narkotyków i ludzi okazują się zbyt silnym, aby mogły im się przeciwstawić siły bezpieczeństwa Indonezji, Malezji, czy Tajlandii. Stąd też szereg inicjatyw podejmowanych przez Dowództwo, mających na celu wspólne podejmowanie się prób rozwiązania wymienionych problemów¹⁷.

Jednym z przykładów takich działań jest rozpoczęta w 2005 roku Inicjatywa na rzecz Bezpieczeństwa Cieśniny Malakka (MSSI, ang. Malacca Strait Security Initiative), której najwyraźniejszym przejawem była operacja „Eye in the Skye”. Jej głównym założeniem było patrolowanie przestrzeni powietrznej wzdłuż Cieśniny. Udział indyjskiego lotnictwa w tych działaniach przyczynił się do odbioru tego państwa jako podmiotu żywotnie zainteresowanego kwestią

“Canadian Naval Review”, vol 4 nr 1, 2008, s. 17.

¹⁵ *Navy to Host 14-nation „Milan” Exercise from Feb 1*, The Times of India, <<http://timesofindia.indiatimes.com/india/Navy-to-host-14-nation-Milan-exercise-from-Feb-1/articleshow/11693159.cms>>, 4 lutego 2012 r. (dostęp: 4 lutego 2012).

¹⁶ *Indian Special Forces hold wargames in Andaman and Nicobar*, Brahmand.com, <http://brahmand.com/news/Indian-Special-Forces-hold-wargames-in-Andaman-and-Nicobar/8454/1/14.html>, 28 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

¹⁷ Pena Dela Joyce, *Maritime Crime...*, dz. cyt., s. 2.

bezpieczeństwa regionie i gotowego do włączenia się w tego typu, zbiorowe, inicjatywy¹⁸¹⁹.

Poza MSSSI, Indie starają się współpracować z sąsiadami w celu ulepszenia ich własnych systemów monitorowania przestrzeni powietrznej oraz otaczających wód morskich. Stąd też seria inicjatyw, polegających na przeprowadzaniu międzynarodowych ćwiczeń operowania jednostek przybrzeżnych flot poszczególnych krajów. Ponadto organizowane są wspólne patrole bojowe, których zadaniem ma być wyłapywanie grasujących grup pirackich, ich eliminacja oraz zapewnienie bezpieczeństwa przepływającym w pobliżu statkom²⁰.

Dzięki podejmowaniu tego typu działań, strona indyjska zyskuje ogromny atut. Pokazując się jako państwo zaangażowane w kwestię zapewnienia bezpieczeństwa na regionalnych wodach, zyskuje sobie przychylną postawę państw Cieśniny. Co ważne, we wszystkich posunięciach w jakie angażuje się Dowództwo, strona indyjska nie odgrywa decydującej roli. Pozwala to Hindusom na wypracowanie wizerunku podmiotu, który nie narzuca innym własnych rozwiązań, opierając się o wyraźną dominację polityczną, czy militarną.

Surowce mineralne

Archipelag Andamanów i Nikobarów jest bogaty w cenne surowce mineralne. Już teraz eksploatacja części z tych złóż przynosi duże zyski natury finansowej, stając się istotnym elementem gospodarki wysp. Od lat ma okalających wodach prowadzone są również zaawansowane prace badawcze. Ich celem jest poszukiwanie podmorskich złóż ropy naftowej i gazu. Ich ewentualne odkrycie okaże się nie tylko zbawienne dla ludności regionu, lecz będzie miało również swoje przełożenie na politykę surowcową Indii, których zapotrzebowanie energetyczne rośnie z każdym rokiem²¹.

Eksploatacja wspomnianych złóż pozwoli nie tylko na rozwój ekonomiczny regionu, lecz wpłynie też na jego znaczenie z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa państwa. To z kolei stanowić będzie kolejny dowód na potrzebę zwiększania potencjału operacyjnego Dowództwa, którego zadaniem będzie również ochrona instalacji wydobywczych oraz konwojowanie transportów płynących w kierunku kontynentu.

Wzrost aktywności ekonomicznej na obszarze archipelagu, pozwoli również zintensyfikować współpracę gospodarczą z państwami regionu. Utworzony w ten sposób system powiązań, skutkować będzie jeszcze większym zacieśnieniem powiązań Indii z obszarem Cieśniny Malakka. To z kolei może być interpretowane jako krok w kierunku uczynienia z niej strefy wpływów New Delhi.

¹⁸ Vavro Caroline, *Piracy, Terrorism...*, dz. cyt., s. 14.

¹⁹ R. Maitra, *India Bids to Rule the Waves: From the Bay of Bengal to the Malacca Strait*, *The Asia-Pacific Journal: Japan Focus*, <http://www.japanfocus.org/-Ramtanu-Maitra/1610>, 20 listopada 2011 r. (dostęp: 28.11.2011).

²⁰ Tamże.

²¹ *The Union Territory of the Andaman and Nicobar Islands*, Ministry of Foreign Affairs, 2011.

Aspekt surowcowy jest też istotny w kontekście Morza Południowochińskiego. Potencjalnie bogate złoża ropy naftowej, szacowane na dwadzieścia – trzydzieści miliardów baryłek (siedem miliardów już potwierdzonych) oraz równie spore, jeżeli nie większe pokłady gazu ziemnego, powodują iż akwen ten stał się przedmiotem rywalizacji pomiędzy większością państw regionu. Stroną dominującą i starającą się narzucić innym graczom własne rozwiązania jest ChRL, która rości sobie prawo do kontrolowania (a co za tym eksploatacji) jak największych obszarów Morza. Dążenia te stoją w sprzeczności z interesem podmiotów takich jak Wietnam, Malezja, czy Filipiny, które również starają się ugrać dla siebie jak największe kawałki „energetycznego tortu”²².

Chińska polityka w regionie spotyka się w ostatnich latach z próbami jej torpedowania przez Indie. Uwzględniając uwarunkowania polityczne tej części świata, a także potencjalne korzyści własne, New Delhi systematycznie dąży do poprawy własnych relacji z pozostałymi podmiotami. Przejawia się ona m.in. we współpracy związanej z dokładnymi badaniami dna morskiego, a także przyszłymi procesami eksploatacji i transportu surowców.

Najlepszym przykładem takich działań są relacje Indii z Wietnamem. Ulegają one w ostatnim czasie poprawie, m.in. w skutek wielomilionowych inwestycji indyjskiego państwowego koncernu energetycznego (ONGC, ang. *Oil and Natural Gas Corporation*) w tym kraju, a także poszerzającej się współpracy wojskowej pomiędzy obydwoma stronami (w chwili obecnej okręty Marynarki Wojennej Indii mają prawo do dokowania i wykorzystywania niektórych wietnamskich portów morskich zlokalizowanych na południowym i południowo-wschodnim wybrzeżu kraju). Ponadto, New Delhi planuje rozszerzenie i poprawę stosunków politycznych i wojskowych z pozostałymi podmiotami regionu, wypracowując sobie dogodną pozycję w potencjalnej przyszłej rywalizacji surowcowej z Pekinem²³.

Polityka Indii w stosunku do Morza Południowochińskiego mierzona jest na osiągnięcie trzech podstawowych celów. Pierwszym z nich jest uzyskanie dostępu do bogatych i tanich pokładów surowców energetycznych. Za drugi uznaje się ograniczenie dostępu ChRL do tych samych złóż, a tym samym ograniczenie możliwości rozwoju ekonomicznego i gospodarczego państwa, wynikających z eksploatacji surowców. Trzecim z kolej jest wypracowanie pozytywnych relacji z pozostałymi państwami regionu. W skutek czego New Delhi będzie w stanie roztoczyć swe wpływy polityczno-wojskowe na akwen morski, stanowiący jeden z istotniejszych obszarów realizacji chińskiej polityki bezpieczeństwa.

W realizacji powyższych celów pomocne będzie wykorzystanie atutów, jakie daje Indiom stacjonowanie wojsk na obszarze Andamanów i Nikobarów. Współpraca regionalna w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego, nieustanna prezentacja bandery, a także pomoc w rozbudowie ilościowej i jakościowej komponentów morskich państw regionu, da New Delhi szansę na wypracowanie

²² *Assessment of Undiscovered Oil and Gas Resources of Southeast Asia, 2010*, “World Petroleum Resources Assessment Project”, U.S. Geological Survey, 2010.

²³ *India and the South China Sea*, The Diplomat, <<http://the-diplomat.com/indian-decade/2011/09/29/india-and-the-south-china-sea/>>, 4 lutego 2012 r. (dostęp: 4 lutego 2012).

odpowiedniej pozycji politycznej w stosunku do obszaru Morza Południowochińskiego. Realniejsze okaże się wówczas osiągnięcie statusu nieformalnego przywódcy państw stojących w opozycji do polityki prowadzonej przez Pekin.

Wnioski

Zrealizowanie celów stawianych Dowództwu Dalekowschodniemu, uzależnione będzie od kilku czynników. Podstawowym jest dokończenie procesu rozbudowy zaplecza infrastrukturalnego baz na archipelagu, a także wzmocnienie ilościowe stacjonujących w nich jednostek. Pozwoli to na większą niż dotychczas obecność na regionalnych wodach oraz intensyfikację misji patrolowych, zwłaszcza w okolicach kluczowej dla sprawy Cieśniny Malakka. Wpłynie to również pozytywnie na poziom współpracy Indii z państwami regionu w zakresie poprawy poziomu bezpieczeństwa okolicznych akwenów morskich.

Zdecydowane i szybkie działanie pozwoli Indiom zrealizować dwa podstawowe cele. Z jednej strony staną się one najbardziej wpływowym podmiotem w regionie, który będzie miał duży udział na procesy decyzyjne w obrębie Cieśniny. Może to ułatwić wprowadzenie czasowej blokady jej przepustowości, na wypadek zagrażających New Delhi posunięć ze strony ChRL. To z kolei pozwoli przynajmniej częściowo afektować kształtowanie się chińskiej polityki na basenie całego Oceanu Indyjskiego. Warunkiem zasadniczym jest w tym przypadku niedopuszczenie do wzrostu potencjału bojowego jednostek marynarki wojennej Chin już operujących na tym obszarze.

SUMMARY

Strait of Malacca in the Indian Policy Towards the Indian Ocean

The Republic of India has been for years one of the most influential powers in Asia. The growing importance of the Indian Ocean indicates development of the maritime nature of India's foreign policy. From an economic and geostrategic perspective, the Strait of Malacca is one of the most important shipping lanes in the world as well as one of the crash zones in Asia. One of the crucial matters in foreign policy of India is to ensure a protection of transports exceeding Strait. It seems necessary not only the mere presence of the military factor of individual countries in the region, but also the ability of effective cooperation between stakeholders.